

Monumentnummer*: 513245

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 5 december 2000
Kadaster deel/nr: 82790/116

Monumentnaam**

GRATIA

Woonplaats*

Bussum

Gemeente*

Goose meren

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Koningslaan

Nr*

2

Toev.*

A

Postcode*

1405 GL

Woonplaats*

Bussum

Situering

Locatie

Spiegel, Het

Kadastrale gemeente*

Bussum

Sectie*

F

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

2494

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

VILLA, genaamd "GRATIA", gebouwd in 1878 in eclectische bouwtrant en terugliggend gesitueerd aan de noordzijde van de haakse bocht in de Koningslaan. De villa behoort tot de eerste villa's die in de villawijk Het Spiegel werden gebouwd en is vrijstaand gesitueerd op een groot terrein.

Omschrijving

Villa, op vrijwel rechthoekige plattegrond met serre aan de linker- en rechterzijde en uitbouw aan de achterzijde, opgetrokken in rode baksteen op geschilderde plint en bestaande uit twee bouwlagen onder afgeknot samengesteld schilddak, gedekt met grijze Hollandse pannen. De villa bestaat uit twee, iets ten opzichte van elkaar verspringende, delen van twee vensterassen breed. Het rechter deel springt iets terug, terwijl de linker zijgevel eveneens een naar achteren gelegen linker geveldeel heeft. De hoeken van de gevels worden op de begane grond geaccentueerd door gepleisterde bloklisenen, op de verdieping gepleisterde lisenen met spaarvelden. Ter hoogte van de onderdorpel van de vensters op de begane grond en op de verdiepingscheidingen loopt een cordonlijst. Onder de geprofileerde daklijst bevindt zich een gepleisterd fries met cassettes boven de vensters. De vensters worden omlijst door

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

pleisterwerk, op de begane grond met segmentboog en sluitsteen met bladmotief, op de verdieping aan de voorzijde en rechterzijde met kroonlijst en sluitsteen met bladmotief en aan de linkerzijde en achterzijde met kroonlijst en decoratieve platte afsluiting. De villa bevat schuifvensters, met en zonder middenstijl, met segmentvormig bovenlicht op de begane grond en stolpvensters met bovenlicht op de verdieping. In het dakvlak zijn drie dakkapellen geplaatst, twee aan de voorzijde en een aan de achterzijde met venster, wangen en een fronton onder zadeldakje.

De voorgevel (ZO) bevat in het linker geveldeel de toegangsdeur onder luifel met zijlichten en driedelig bovenlicht boven de luifel met gekleurde glas-in-loodramen. Het geheel is gevat in geprofileerde gepleisterde omlijsting. Links hiervan bevindt zich een schuifvenster. Op de verdieping zijn twee stolpvensters geplaatst. In het rechter geveldeel zijn op de begane grond twee schuifvensters geplaatst, op de verdieping twee stolpvensters.

De linker zijgevel (ZW) bevat op de begane grond aan de rechterzijde een vijfhoekige bakstenen serre met segmentboogvormige schuifvensters en openslaande deuren met dubbel bovenlicht. Het dak van de serre doet dienst als balkon, bereikbaar via een deur met bovenlicht. De linkerzijde heeft een gemetseld muurtje tussen gevel en pilaar. Links hiervan is op de begane grond een venster met middenstijl en gekleurde glas-in-loodramen geplaatst, op de verdieping een venster met bovenlicht. In het terugliggende linker geveldeel bevindt zich op de begane grond en op de verdieping een venster.

De rechter zijgevel (NO) bevat op de begane grond een bakstenen serre met vensters en openslaande deuren met toogvormige bovenlichten. De bovenlichten hebben gekleurde glas-in-loodramen. Boven de vensters is de serre in hout uitgevoerd. Het links en rechts overstekende platte dak rust op gesneden consoles. De zijden zijn voorzien van een gemetseld muurtje. Op de verdieping zijn links openslaande deuren met bovenlicht aangebracht, rechts een blind venster met bovenlicht en daartussen een niet origineel rechthoekig liggend venster.

De achtergevel (NW) bevat in het linker geveldeel op de begane grond en op de verdieping stolpvensters. Het rechter geveldeel bevat op de begane grond rechts de uitbouw met links daarvan een venster. Op de verdieping zijn twee stolpvensters geplaatst. De deur in de noordoostgevel van de uitbouw is bereikbaar via een trap met vier treden. Naast de deur is een venster geplaatst, geheel rechts een deur op het niveau van het terrein.

Waardering

De villa "Gratia" is van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een villa, gebouwd in eclectische bouwtrant uit het laatste kwart van de 19de eeuw en als een van de eerste villa's die werden gebouwd in de villawijk Het Spiegel. Daarnaast is de villa stedenbouwkundig van belang vanwege de beeldbepalende situering aan de noordzijde van de haakse bocht in de Koningslaan.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis